

Dosarul nr. 3ra-5/22

2-20036965-01-3ra-06012022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. A. Paniș)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, A. Bostan)

Î N C H E I E R E

2 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Mișcoi Simion,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Mișcoi Simion
împotriva Penitenciarului nr.9, terț Centrul de Excelență în medicină și Farmacie
„Raisa Pacalo”, XXXXXXXXXXXXXXXX privind obligarea prezentării informației,
împotriva deciziei din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 13 martie 2020, Mișcoi Simion s-a adresat în judecată cu acțiune împotriva Penitenciarului nr.9 privind obligarea administrației penitenciarului nr.9 de a-i oferi răspuns la petiția înaintată la data de 13 februarie 2020; anularea ordinului din data de 02 ianuarie 2019 și a deciziei din 03 iunie 2019; repararea prejudiciului moral, estimat în sumă de 2 000 000 lei din contul administrației Penitenciarului nr.09 în beneficiul reclamantului Mișcoi Simion (f.d.2-7, vol.I).

Ulterior, la 25 mai 2020, Mișcoi Simion și-a concretizat pretențiile, solicitând obligarea administrației Penitenciarului nr.9 să-i ofere răspuns la petiția din 13 februarie 2020 și repararea prejudiciului moral, estimat la 2 000 000 lei, din contul administrației Penitenciarului nr.9, în beneficiul reclamantului Mișcoi Simion (f.d.30-36, vol.I).

În susținerea pretențiilor înaintate, reclamantul relatează că, la data de 15 iulie 2019, prin răspunsurile nr.3/1-M-1655/19 și 3/1-M-1710/19 oferite la cererile acestuia, a fost informat că: prin ordinul nr. 5 din 2 ianuarie 2019, deținutul XXXXXXXXXXXXXXXX a fost încadrat în câmpul muncii în afara penitenciarului; începând cu data de 15 mai 2019 deținutul XXXXXXXXXXXXXXXX i s-a acordat dreptul de domiciliere în afara penitenciarului; la fel a fost informat că la data de 03 iunie 2019 până în prezent condamnatul XXXXXXXXXXXXXXXX se află în detenție în Penitenciarul nr.9 sector de tip deschis, cu dreptul de a locui pe adresa domiciliului, fiind încadrat în câmpul muncii în afara penitenciarului, având obligația de a se prezenta la locul de detenție în conformitate cu prevederile pct.161 din Statutul executării pedepsei de către condamnați, nu mai puțin de o dată la 10 zile sau la solicitarea administrației penitenciarului.

Prin hotărîrea din 10 martie 2021 a Judecătorei Chişinău, sediul Rîşcani, s-a admis parţial acţiunea şi s-a obligat Penitenciarul nr. 9 să prezinte reclamantului răspuns la petiţia din 13 februarie 2020, în corespundere cu solicitările invocate în petiţie. În rest, pretenţiile reclamantului s-au respins ca neîntemeiate (f.d.213, 240-248, vol.I).

La data de 26 martie 2021, Mişcoi Simion a declarat apel împotriva hotărîrii instanţei de fond, solicitînd admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărîrii din 10 martie 2021 a Judecătorei Chişinău, sediul Rîşcani, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acţiunii (f.d.221-228, vol.I).

La data de 08 aprilie 2021, Penitenciarul nr.9 Pruncul a declarat apel împotriva hotărîrii instanţei de fond, solicitînd admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărîrii din 10 martie 2021 a Judecătorei Chişinău, sediul Rîşcani, cu emiterea unei noi hotărîri de respingere integrală a acţiunii (f.d.3-4, vol.II).

Prin decizia din 26 octombrie 2021 a Curţii de Apel Chişinău, a fost respinsă cererea de apel înaintată de Mişcoi Simion şi admisă cererea de apel înaintată de Penitenciarul nr.9 Pruncul.

S-a casat parţial hotărîrea din 10 martie 2021 a Judecătorei Chişinău, sediul Rîşcani, în partea admiterii cererii lui Mişcoi Simion, şi în partea casată a fost emisă o nouă decizie prin care s-a respins ca neîntemeiată acţiunea înaintată de Mişcoi Simion împotriva Penitenciarului nr. 9, terţ Centrul de Excelenţă în Medicină şi Farmacie „Raisa Pacalo”, XXXXXXXXXXXXXXXX privind obligarea prezentării informaţiei.

În rest, hotărîrea din 10 martie 2021 a Judecătorei Chişinău, sediul Rîşcani s-a menţinut.

Pentru a pronunţa această decizie, instanţa de apel, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanţele cauzei, a reţinut ca fiind neîntemeiată soluţia primei instanţe referitoare la temeinicia acţiunii, având în vedere că, la caz, sînt aplicabile prevederile art. 8 alin.(1) şi alin. (2) al Legii cu privire la accesul la informaţie nr. 982 din 11 mai 2000, potrivit căreia informaţia cu caracter personal face parte din categoria informaţiei oficiale cu accesibilitate limitată şi constă din date referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă, a căror dezvăluire ar constitui o violare a vieţii private, intime şi familiale. Accesul la informaţia cu caracter personal se realizează în conformitate cu prevederile legislaţiei privind protecţia datelor cu caracter personal. Iar potrivit art. 5 alin. (1) al Legii privind protecţia datelor cu caracter personal 133/08 iulie 2011, prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează cu consimţămîntul subiectului datelor cu caracter personal.

Raportînd normele citate la circumstanţele cauzei, instanţa de control judiciar a conchis privind caracterul întemeiat al refuzului intimatului Penitenciarul nr. 9 de a furniza informaţia solicitată de Mişcoi Simion, ce face parte din categoria informaţiilor oficiale cu accesibilitate limitată.

La 26 noiembrie 2021, Mişcoi Simion a declarat recurs împotriva deciziei din 26 octombrie 2021 a Curţii de Apel Chişinău.

La 4 ianuarie 2022, recurentul a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 26 octombrie 2021 a Curţii de Apel Chişinău.

În susţinerea recursului, a invocat dezacordul său cu soluţia instanţei de apel, considerînd-o eronată, instanţa interpretînd în mod eronat normele de drept material pertinent speţei, fapt ce a succedat emiterea unei soluţii greşite şi neîntemeiate pe cauza dată.

Invederează că administrația Penitenciarului nr. 9 nu a prezentat un răspuns în termenul legal, motiv pentru care solicită instanței emiterea unei decizii favorabile, în sensul obligării pârâtului să prezinte informația solicitată prin petiție.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel, pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 26 octombrie 2021, fiind notificată recurentului în data de 28 octombrie 2021, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la dosar (f.d. 59, vol. II), iar copia deciziei motivate a fost comunicată recurentului la 8 decembrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d. 82, vol. II). Astfel, recursul și motivarea acestuia depuse la 26 noiembrie 2021 și, respectiv, 4 ianuarie 2022, sînt în termen.

La 10 ianuarie 2022, în adresa intimaților a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Pînă la examinarea admisibilității prezentului recurs, la Curtea Supremă de Justiție nu a parvenit nicio referință pe caz.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Mișcoi Simion, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar, în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și, în același timp, oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină

o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ, și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO, în jurisprudența sa constantă, statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Mișcoi Simion.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Mișcoi Simion se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu